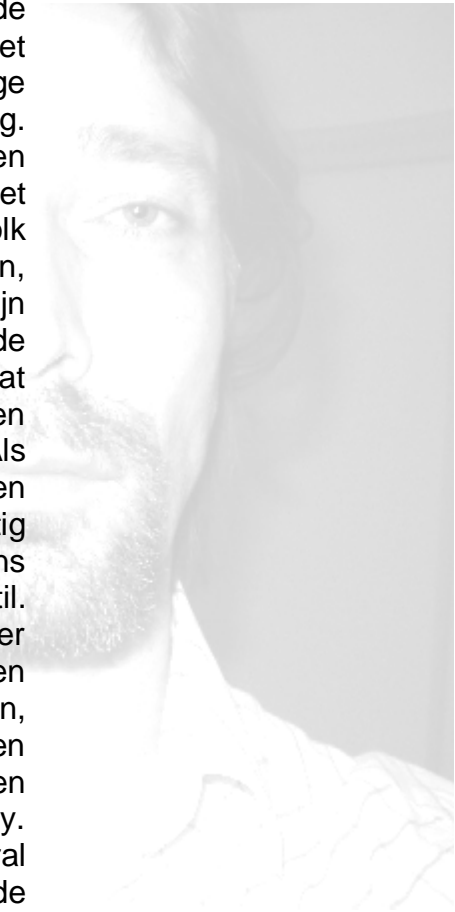

Spes Altera Vitae

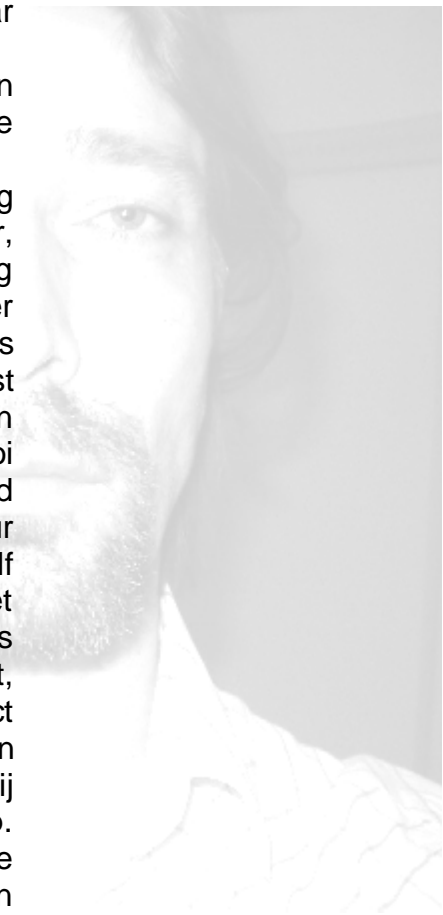
Zondagavond. Regen sijpelt traag uit de verdonkerde wolkenlucht. Een man, gekleed in een zware loden jas – nog zwaarder door de regenval – loopt over de Zeedijk. Nee, hij kuiert. Zijn hoofd naar beneden gericht. Slierten natgeregend haar vallen vormloos langs zijn hoofd. Zijn handen diep in de zakken van zijn jas. Bij iedere kroeg die hij voorbij loopt, richt hij het hoofd even op en werpt een blik naar binnen. Hopend op een vlaag herkenning. 't Is overal rustig. Af en toe een meewarige knik van een kastelein. Soms niets. Op de brug over de Oudezijds Kolk speelt de wind een curieus spel. Een ijzige regenwind vanaf het IJ giert langs de hoge gevels, dan weer een venijnige bries die verzonden lijkt te worden van onder de brug. En af en toe, als de bries de regenwind gevangen heeft, ontstaat er een kleine wervelwind die sierlijk het straatvuil oppikt en met een pedante plons in de Kolk laat vallen. De man, laten we hem Alfons noemen, nadert de brug en spant spieren en vezels in zijn lichaam alsof dat hem beschermen zal tegen de brugwinden. De handen nog dieper in zijn zakken laat hij de natte koude over zich heen komen. Nog een klein stukje en hij kan café Verhoeff binnenlopen. Als er tenminste iemand is. Alfons kijkt door het venster en ziet Willem, kastelein van beroep, zich aandachtig bezig houden met het oppoetsen van een glas. Hans Opel is er ook. Borrel binnen handbereik. 't Is er stil. Lang geleden zwaaide Marijke Verhoeff hier de scepter over een bonte verzameling gedroomde intellectuelen (en echte), nietsnutten met meesterlijke verhalen, kunstenaars, beschonken journalisten, bewoners en Alfons. Marijke had ooit MO geschiedenis gedaan (I en II meende Alfons) en is onlangs getrouwd met Emmy. Ze is trouwens ook erg goed in cryptogrammen (vooral die uit de Volkskrant). Enige jaren geleden heeft ze de boel verkocht. Daarna was het een tijdje behelpen geweest. Tot Lotte achter de tap kwam te staan. Een pronte blonde dame, net afgestudeerd in de rechten (strafrecht). Ze kon goed biertappen en het was overduidelijk wie het voor het zeggen had in Verhoeff (blijkbaar had Marijke de naam meeverkocht). Daarenboven trok zij veel mensen. Iedereen wilde graag aan de bar hangen als Lotte schonk. Een half jaar geleden is ze in opleiding gegaan om rechter te worden. Ergens in Den Bosch, 't kan ook Zutphen zijn geweest. In ieder geval werd er geen bier meer getapt door Lotte. Sindsdien hangt er de geur van een antiekveiling. Een antiekveiling van menselijk vlees. Alfons loopt schichtig door, voorbij de Oudezijds,

hopend niet gezien te worden. Het is nog te vroeg voor de Klets kop. 't Is immers pas twintig over negen. Iets verderop, tegenover de St. Olofskerk, schijnt flauw een lichtreclame die uitnodigt tot het drinken van Jupiler. 't Elfde Gebod. Alfons versnelt onbewust zijn pas en begint binnensmonds te neuriën. Meer dan een sonore monotonie is het niet. Voor de deur aangekomen, recht hij rug en hoofd en schudt enige malen met zijn verregende haren. Fijne druppels winterregen dansen om hem heen en landen daarna zacht op de schouders van zijn loden jas waar zij even de illusie wekken kleine bergkristallen te zijn. Maar al snel worden ze opgezogen door de zuigende werking van zijn jas. Als Alfons naar binnen loopt wordt hij ommanteld door een deken warmte. Zwaar, maar dorstopwekkend.

Een korte groet van Ben, hij staat achter de bar, en een stevige hand. Ongevraagd wordt een biertje neergezet. En een Jonge.

Alfons pakt een kruk en gaat zitten. Schuift voorzichtig het jeneverglas naar zich toe, buigt zich licht voorover, tuit de lippen en met een duidelijk geoefende beweging kopt hij de borrel af. Met een trotse blik leunt hij weer achterover alsof hij zeggen wil: "Doe dat maar eens na". Daarna richt hij zijn vizier op de drankenkast achter de bar. Uit de luidsprekers sijpelt de saxofoon van Ben Webster. De drankenkast is fascinerend. Mooi ook. Gebouwd met hout dat Ben ergens in Engeland op de kop heeft getikt. Zelf in elkaar getimmerd. Puur vakmanschap. Een metertje of vier lang, tweeënhalft hoog. Boven op de kast wonen pausen samen met Maria. Streng bustes naast smachtende blikken. Is het geilheid of devotie? Helemaal op de hoek van kast, eigenlijk net om de hoek, beloert een sobere, in correct socialistisch realistische stijl gegoten buste van Lenin de bezoekers. Alfons probeert zijn blik te mijden. Hij weet nog van de Internationale en de blauwe knoop. "Proost", roept Ben hem toe en Alfons neemt een flinke teug bier. Er valt een stilte tussen twee nummers van de plaat en de volgende nog te bedenken opmerking. Die komt niet. In tegenstelling tot de muziek. De blikken van Alfons dwalen af naar de houten lambrisering. Gesloopt uit de voormalige diamantbeurs aan het Weesperplein, weet hij. Hij kent nog oude foto's uit de directiekamer met daarop oudere mannen met voorname, grijze baarden. Joden vooral. Op de achtergrond, in zwart wit, dezelfde lambrisering. Als je goed kijkt, kan je zelfs de details zien. Fijn uitgesneden hoofden. Niet één hetzelfde. Het moeten wel foto's van voor de oorlog zijn. Langzaam komt Ben in zijn richting. Hij leunt enigszins voorover en op welhaast samenzweerderige toon, broemt hij Alfons toe: "Max is vanochtend overleden, we vonden hem in de keuken.

Met zijn hoofd in een mengsel van zijn eigen braak en slijm. Hij was al koud... En stijf". Alfons voedt zijn ogen met medeleven, pakt zijn jeneverglas en ledigt het in één vloeiende beweging. "Da's kut", antwoordt Alfons. "Ja," zegt Ben, "da's kut".

Alfons kijkt naar buiten en wijst naar het gevelopschrift van de St. Olofskerk die precies het uitzicht van het raam vult. "Spes Altera Vitae", mompelt hij. "Hoop op een volgend leven; negen hebben ze er toch, die katten?".

(uit: Hardop Drinken, 2002)

De Achtste Berg

Ooit waren er eens monniken. Twee boeddhistische monniken. Ze leefden in volslagen eenzaamheid, halverwege een steile bergwand in het oneindige rotsmassief, zo'n achthonderd meter van elkaar verwijderd. De berg was koud en dood. Niets dan stenen rots, zover het oog reiken kon.

Beiden woonden onder een soort tentdoek dat gespannen was over vier stokken. Ze streden vol overgave hun strijd met de totale leegheid.

Ze leefden van het schaarse voedsel dat vrome dalbewoners af en toe voor hun beider tent neerzetten. Ze dronken het water dat gestaag langs de rotswand sijpelde en werd opgevangen in een houten kom.

Soms spraken zij elkaar. Dan vertelden ze verhalen uit het verleden. Of over dingen die onuitgesproken moesten blijven. Ze vertrouwden elkaar. Misschien hielden ze zelfs van elkaar.

Het was op een vrijdagavond, de dertigste van de zesde, vlak voor de zevende zou worden geboren. Ze lagen beiden in een diepe slaap en droomden dezelfde droom.

Er daalde een wolk tot vlak boven de grond. Op de wolk zat, met gekruiste benen, een menselijke gedaante; een soepel, licht gebruind lichaam met zeer verfijnde handen die beide uitnodigend naar buiten toe waren gekeerd. Op de romp van het lichaam stond het hoofd van een olifant. Vreemd genoeg was het in perfecte harmonie met het lichaam.

Na een kort, welhaast sacraal moment van stilte begon de wonderlijke verschijning met een zacht vriendelijke doch tegelijkertijd zeer dwingende stem te spreken.

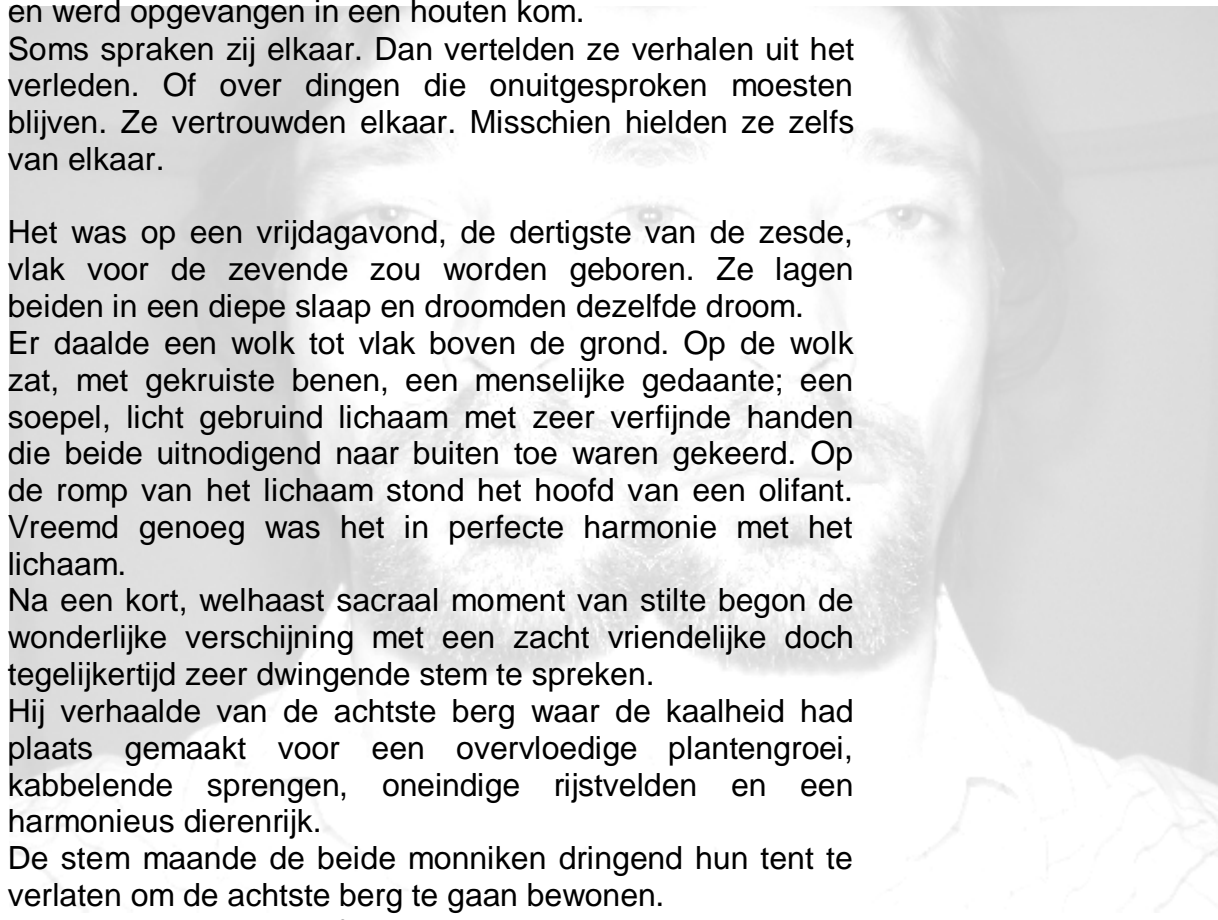
Hij verhaalde van de achtste berg waar de kaalheid had plaats gemaakt voor een overvloedige plantengroei, kabbelende sprengen, oneindige rijstvelden en een harmonieus dierenrijk.

De stem maande de beide monniken dringend hun tent te verlaten om de achtste berg te gaan bewonen.

Toen verdween hij alsof hij nooit was geweest.

De volgende dag troffen zij elkaar halverwege hun tenten. Ze bespraken de droom die hun beiden zeer had geraakt. Ze kwamen tot de slotsom dat ze moesten vertrekken richting de achtste berg. En terwijl de eerstgeboren zonnestraal de natte rotswand zwak deed schitteren, spraken zij over een plan hoe te lopen. De achtste berg was ver weg maar als het helder weer was, kon je hem tussen de zesde en de zevende berg, uit de zachte nevel zien opstijgen.

Al snel bleek dat ze het niet eens konden worden over de te volgen route. Steeds heftiger spraken zij elkaar toe onderwijl hun woorden kracht bijzettend met

ongecontroleerde armbewegingen. Uiteindelijk, toen hun gezichten rood waren aangelopen, de discussie was overgegaan in valselijk geschreeuw, liepen ze plotseling uiteen en gingen ieder hun eigen weg naar de achtste berg.

Ze liepen elk hun eigen pad. De één via de oostelijke route; de ander via de westelijke route.

De tocht was onmenselijk. Het werd steenkoud, het regende, het sneeuwde, een striemende wind knevelde hun adem. Ze moesten klimmen, dalen, kruipen en steeds lang rusten. Hun lichaamskracht nam zienderogen af. Hun geest werd zwakker en zwakker.

Op de dertiende dag zegen ze uitgeput in één en wilden opgeven.

Ze wilden zich slechts wentelen in 't warme bad van hun misère en sterven zonder ooit gemist te worden. Wanhopig vroegen ze zich af waarom ze niet samen waren gegaan. Wellicht hadden ze elkaar kunnen steunen.

Toen vielen ze in een ijzingwekkend diepe slaap. En ze droomden dezelfde droom.

Er daalde een wolk tot vlak boven de grond. Op de wolk zat met gekruiste benen een menselijke gedaante; een soepel, licht gebruind lichaam met zeer verfijnde handen die beide naar buiten waren gekeerd.

Zijn hoofd was omvlochten met lang, sluik zwart haar. De lijnen van zijn gezicht leken getekend met een potlood van de fijnste zijde. Zijn ogen spraken liefde.

Na een kort, welhaast sacraal moment van stilte, begon hij met een zacht vriendelijke doch tegelijkertijd zeer dwingende stem te spreken.

Hij vroeg de monniken naar de redenen van hun ellende. Waarom ze hadden opgegeven. Toen de monniken verhaalden van hun barre tocht, alle ontberingen en hun ruzie, sprak hij:

“Ontdoe je van elke herinnering. Het is slechts bagage die als een loden last op je rug zal rusten. Weet waar je heen gaat, vastberaden. Weet dat de liefde daar is waar je je problemen hebt afgelegd. Ken de vrijheid en besef dat dat niet het einde is maar het begin. En weet dat jullie beiden dezelfde weg bewandelen, dezelfde berg zullen bereiken, dezelfde liefde zullen kennen. Ga en laat los.”

Toen de monniken wakker werden, voelden ze nieuwe kracht, nieuw leven. En ze gingen lopen. En op de achtste dag na hun droom, bereikten ze de berg. Niets was gelogen. De droom bleek echt.

Ze vielen elkaar in de armen, betastten en koesterden elkaar.

En zelfs vandaag, als je gaat kijken bij de achtste berg, zie je twee monniken loom liggen in de zon. Hun gewaden afgelegd. Ze zijn gelukkig.

